Kyrkogårds VÄNDRING.se

Filip och Annie Thorell

Kårud och granngården Hjälleskate kan mycket väl vara två av Värmlands absolut äldsta gårdar. Enligt den värmländske 1700-talshistorikern Erik Fernow var Hjälleskate på 900-talet den mytiske Olof Trätäljas kungsgård.

Carl Spak föddes i Millesvik 1711 och 1760 kom han tillbaka som kyrkoherde och köpte Kårud där han bosatte sig med sin familj. Kårud var då en omfattande egendom som sträckte sig från kyrkan till Vänern. Den icke adlige kyrkoherden väckte ont blod bland adeln på Näset, han var torr och världslig. Adeln ansåg att han skulle föra deras själar till förtappelse i stället för till frälsning.

Kyrkoherdeutnämningen överklagades hos Kungl. Majestät men utan framgång. Sex syskon Spak föddes på Kårud som var både herrgård och prästgård. Den yngste sonen Sven blev bonde på Kårud och titulerades ”sekreteraren”. Carl Spak avled 1782 och sonen Sven 1821. Gården blev kvar i släkten Spak till 1832 mamsellerna Sofia, Ulrika och Beata Spak som ägarinnor.

Efter otaliga ägarbyten under nästan 100 år därefter ägdes Kårud och Säter och Rosenborg i Eskilsäter under en kort tid av norrmannen och egendomsspekulanten Birger Bramer. Efter dennes egendomskrasch 1926 köptes huvuddelen av Kårudsegendomen av den tidigare förvaltaren Filip Thorell. Gården blev då betydligt mindre och omfattade nu 70 hektar åker och dessutom skog. Mangårdsbyggnaden var nedbrunnen och det gällde att bygga en ny så snart som möjligt. Kårud blev snart en mycket välskött gård, den första på Näset som täckdikades. Åren 1939-40 byggdes nya ekonomibyggnader.

Filip Thorell hade många intressen, exempelvis jakt och fiske. Av officiella uppdrag kan nämnas kommunalnämndsordförande, ordförande i kristidsnämnden under kriget och kyrkvärd. År 1950 då Filip var 60 år arrenderade han ut Kårud till sonen Lennart med sonhustrun Britta som var folkskollärare. Yngre generationer övertog senare gården.

KÄLLA: Fritt efter Allan W Nilssons Människor och gårdar på Värmlandsnäs.